

Розвиток творчих здібностей у малюків

Які умови слід створити для оптимального розвитку творчих здібностей дитини? Однозначної відповіді на ці питання психологи ще не дали. Американський психолог Дж. Сміт запевняє, що навчання творчості стане можливим, якщо будуть створені такі основні умови:

1. Фізичні, тобто наявність матеріалів для творчості і можливість в будь-яку хвилину діяти з ними.
2. Соціально – економічні, за яких дитина має відчуття зовнішньої безпеки, тобто знає, що її творчі вияви не отримали негативної оцінки з боку дорослих.
3. Психологічні. У дитини формується відчуття внутрішньої безпеки, розкутості і свободи за рахунок підтримки дорослими її творчих починань.

Але умови створені для малюків – це ще не все. Американський психолог Дж. Гауен розробив корисні рекомендації. Ось найцікавіші з них.

1. Створити дитині затишну і безпечну психологічну базу для її пошуків, до якої вона могла б повертатися, якщо буде налякана власними відкриттями.
2. Підтримуйте схильність дитини до творчості і виявляйте співчуття до невдач. Уникайте несхвальних оцінок її творчих ідей.
3. Будьте терпимі до дивних ідей, поважайте допитливість, запитання і ідеї дитини. Намагайтеся відповідати на всі запитання. Дитина повинна навчитися жити в інтелектуальній напрузі.
4. Давайте дитині побути одній і дозволяйте, якщо вона того хоче, самій займатися своїми справами. Надлишок опіки може пригальмувати її творчість.

5. Допомогайте дитині вчитися будувати її систему вартостей, не обов'язково засновану на її власних поглядах, щоб вона могла поважати себе і свої ідеї поряд з іншими ідеями та їх носіями.

6. Допомогайте дитині у задоволенні основних людських потреб (почуття безпеки, любові, поваги до себе і оточуючих), оскільки людина, енергія якої скована основними потребами, менше здатна досягти висот самовиразу.

7. Виявляйте симпатію до її перших незграбних спроб виражати свої ідеї словами і робити їх таким чином зрозумілими оточуючим.

8. Знаходьте слова підтримки для нових творчих починань дитини, уникайте критикувати перші спроби – якими б невдалими вони не були. Ставтеся до них з теплом: малюк прагне творити не лише для себе, але й для тих, кого любить.

9. Допомогайте дитині стати «розумним авантюристом» і часом покладатися в пізнанні на ризик та інтуїцію; найвірогідніше, саме це допоможе зробити справжнє відкриття.

10. Підтримуйте необхідну для творчості атмосферу, допомагаючи дитині уникнути суспільного несхвалення, зменшити соціальні тертя і подолати негативну реакцію однолітків. Чим більше ви надаєте можливостей для конструктивної творчості, тим щільніше закриваються клапани деструктивної поведінки. Дитина, позбавлена позитивного творчого виходу, може спрямувати свою творчу енергію у зовсім небажаному напрямку.